

Kiruv

Show# 210 | Mar 2nd 2019

****Guest Hosted by Rabbi Binyomin Goldschmidt****

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד א

היכי דמי חילול השם? אמר רב: כגון אנא. אי שקילנא בישראל מטבחא ולא יהיבנא דמי לאלתר. אמר אביי: לא שנו אלא באתרא דלא תבעי, אבל באתרא דתבעי - לית לן בה. אמר רבינא: ומתא מחסיא אתרא דתבעי הוא. אביי כדשקיל בישראל מתרי שותפי יהיב זוזא להאי זוזא להאי, והדר מקרב להו גבי הדדי, ועביד חושבנא. רבי יוחנן אמר: כגון אנא דמסגינא ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין. יצחק דבי רבי ינאי אמר: כל שחביריו מתביישין מחמת שמועתו (היינו חילול השם) +מסורת הש"ס: [היכי דמי?] אמר רב נחמן בר יצחק: כגון דקא אמרי אינשי שרא ליה מריה לפלניא. אביי אמר: כדתניא, ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכווערין דרכיו! ועליו הכתוב אומר באמר להם עם ה' אלה ומאמצו יצאו.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף יז עמוד א

ר' אבהו כי הוה אתי ממתיתבתא לבי קיסר, נפקן אמהתא דבי קיסר לאפיה ומשרין ליה הכי: רבא דעמיה ומדברנא דאומתיה, בוצינא דנהורא, בריך מתייך לשלם.

רמב"ם הל' ממרים פ"ב ה"ד

ויש לבית דין לעקור אף דברים אלו לפי שעה אף על פי שהוא קטן מן הראשונים שלא יהו גזרות אלו חמורין מדברי תורה עצמה שאפילו דברי תורה יש לכל בית דין לעקרו הוראת שעה, כיצד בית דין שראו לחזק הדת ולעשות סייג כדי שלא יעברו העם על דברי תורה, מכין ועונשין שלא כדין אבל אין קובעין הדבר לדורות ואומרים שהלכה כך הוא, וכן אם ראו לפי שעה לבטל מצות עשה או לעבור על מצות לא תעשה כדי להחזיר רבים לדת או להציל רבים מישראל מלהכשל בדברים אחרים עושין לפי מה שצריכה השעה, כשם שהרופא חותך ידו או רגלו של זה כדי שיחיה כולו כך בית דין מורים בזמן מן הזמנים לעבור על קצת מצות לפי שעה כדי שיתקיימו [כולם] כדרך שאמרו חכמים הראשונים חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה.

שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן לה אות א

כיבוד באכילה ושתייה למי שיודע שלא יברך.

בהא דצריך כל אדם לשום דרכיו ולכוין מעשיו לשם שמים, חושבני, במי שבא אליו אורח חשוב, אשר איננו שומר תורה ומצוה, אבל עדיין יש לו אהבה לבני תורה, וגם תומך במוסדות תורה וכדומה, ואם הבעה"ב לא יתנהג אתו בנימוס המקובל לכבד אותו במידי דמיכל ומשתי, בגלל זה שמצד הדין אסור ליתן לאכול אלא למי שיודע שנוטל ידיו ומברך (כמבואר בשו"ע או"ח סי' קס"ט סעי' ב'), וכמו כן אם אפילו בצורה מכובדת יבקש ממנו ליטול ידים ולברך, יראה הדבר כפגיעה ועלבון בכבודו, וזה גם ירגיז אותו מאד, ויתכן שבגלל הדבר הזה יתרחק חו"ש ביותר מהתורה, וגם יבוא לידי כעס ושנאה על כל ההולכים בדרך התורה, דבכה"ג חושבני, שנכון באמת לכבד אותו באכילה ושתי', ולא לחשוש כלל לאיסור של לפני עור לא תתן מכשול, משום דאף שאין אומרים לאדם לעשות איסורא זוטא כדי להציל אחרים מאיסורא רבה, ואסור ודאי להפריש תרו"מ בשבת כדי להציל בכך אחרים מאיסור חמור של טבל, מ"מ בנידון זה, הואיל וכל האיסור של הנותן לו לאכול הוא רק עבירה של נתינת מכשול, וכיון שאם לא יתן לו לאכול הרי יכשל האורח באיסור יותר גדול, נמצא דליכא כלל שום עבירה, כיון דליכא הכא שום נתינת מכשול, אלא אדרבה יש כאן הצלה ממכשול גדול מאד ע"י זה שהחליף אותו בקום ועשה במכשול יותר קטן. /מילואים והשמטות/ +ואף שכע"ז כתב גם הרעק"א ביו"ד קפ"א ס"ו לענין אשה המקפת פאת ראש האיש ומ"מ כתב רק בלשון "ואולי", שאני הכא דבזה שהוא נמנע מלכבדו הוא עצמו חשיב כמכשילו ביותר. +

ונראה שאם אחד רואה בחברו ששותה יין של ערלה, ואינו יכול בשום אופן למונעו אלא ע"י זה שיחליף אותו ביין של טבל, או של סתם יינם, דמסתבר דאין כאן שום איסור בזה שעושה מעשה בקום ועשה, ונותן לו יין של טבל, כיון דלא קעביד שום מכשול, אלא אדרבה מציל אותו בכך ממכשול יותר גדול. (אך מסתפק אני לפי הכלל הידוע של המל"מ בפ"ד ממלוה ה"ב, דאין אדם נפטר מלפני עור אלא א"כ יכול הנזיר ליקח את היין בעצמו, או יש עכו"ם שיתן לו, אבל לא מפני זה שיש ישראל אחר דלא איכפת לי' לעבור ע"ש, דלפי"ז איך הוא הדין בכה"ג שיש עוברי עברה שמוכרים נבלה וטרפה לישראלים, אם מותר לישראל כשר למכור

להם טרפה דרבנן, מי אמרין דשרי, הואיל ומציל בכך את האוכלים מאיסור דאורייתא, או אפשר דמחמת האחרים שעוברים על לאו דלפני עור, אי אפשר לנו להתיר משום כך למכור טרפה דרבנן, ולהפקיע מזה האיסור של לפני עור).

ומה שאין מוסרין דמי שביעית לעם הארץ, אף על פי שע"י זה לוקח ממנו גוף הפירות של שביעית, היינו מפני שזה ממש אותה עברה, וגם אפשר שע"י הדמים הוא עלול יותר לבוא לידי עברה מאשר אילו היו נשארים אצלו הפירות עצמו, משא"כ בנד"ד, ה"ז דומה למי שקוטע אצבע מרגלו של חברו בכדי להציל אותו בכך מקטיעת כל היד שלו, דפשוט הוא דאינו קרוי מזיק אלא מתקן, ומצוה הוא דקעביד ולא עברה, כך גם כאן אינו חשוב כמכשיל אלא אדרבה במעשהו זה הוא מציל אותו מעון חמור של שנאת תורה ולומדי', ולכן נראה דלפי הצורך שפיר רשאי לכבד אותו במאכל ומשתה, וצריך לעשות כן אף על פי שזה בקום ועשה, וכע"ז פירשו קרא דאל תוכח לך פן ישנאך, דכיון שזה ללא הועיל הרי אתה מכשילו בלאו של לא תשנא את אחיך, ואעפ"כ הדבר צריך הכרע. /הערת המחבר/ +הלום נודע שמרן בעל החזו"א זצ"ל בשביעית סי' י"ב או"ט אינו מתיר בכה"ג באיסור ודאי. +

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ג

והמצוה השלישית היא שצונו לאהבו יתעלה וזה שנתבונן ונשכיל מצותיו ופעולותיו עד שנשיגהו ונתענג בהשגתו תכלית התענוג וזאת היא האהבה המחוייבת. ולשון סיפרי (פ' שמע) לפי שנאמר ואהבת את י"י אלהיך איני יודע כיצד אוהב את המקום תלמוד לומר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם. הנה כבר בארו לך כי בהשתכלות תתאמת לך ההשגה ויגיע התענוג ותבא האהבה בהכרח. וכבר אמרו שמצוה זו כוללת גם כן שנדרוש ונקרא האנשים כולם לעבודתו יתעלה ולהאמין בו. וזה כי כשתאהב אדם תשים לבך עליו ותשבחהו ותבקש האנשים לאהוב אותו. וזה על צד המשל כן כשתאהב האל באמת כמה שהגיעה לך מהשגת אמיתתו הנה אתה בלא ספק תדרוש ותקרא הכופרים והסכלים לידיעת האמת אשר ידעת אותה. ולשון סיפרי (שם) ואהבת את י"י וכו' אהבהו על הבריות כאברהם אביך שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. ר"ל כמו שאברהם בעבור שהיה אוהב השם כמו שהעיד הכתוב (ישעי' מא) אברהם אוהבי שהיה גם כן לגודל השגתו דרש האנשים אל האמונה מחוזק אהבתו כן אתה אהוב אותו עד שתדרוש האנשים אליו:

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד א

כדתינא, ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בכך אתפאר.

Selected audio from our listeners

Answers to the questions

Answers to the questions 1 *click here*

Answers to the questions 2 *click here*

Comments on the Show

Comments on the show 1 *click here*

Comments on the show 2 *click here*

Comments on the show 3 *click here*

Comments on previous Shows

Show 209- Down Syndrome in Halacha and Hashkafa

Comment 1 *click here*

Selected emails from our listeners

Comments on Previous Shows

Show 208- Marrying for money

Hi Reb Dovid,

I am listening to your show about marrying off your children.

I am an Avreich in Eretz Yisrael and I have to tell you that the system is INSANE. I met my future Mechutan and he is a well to do guy. He knew that I have nothing and said "you give 500 thousand shekel I give 300k."

To this day I can't stand him.

But if you don't pay - your daughter remains single. How is a father whose average salary was about 13 thousand dollars a year [like me] going to pay these crazy sums?

So we ended up agreeing on 290 thousand shekel [not including wedding expenses] and my reward was that my son in law's offended and hurt me on numerous occasions and when I told him - he blamed me. Now my daughter - who I never had an argument with in 20 years - won't visit me or come for Shabbos because her husband doesn't like me.

I want my money and my daughter back but it is too late.

It is killing me. The attitude of a lot of Bochorim is מגיע לי - I deserve it. This is the system. WE NEED TO DO SOMETHING!!!!

Thanks for having a show about it. HAVE MORE. IT IS KILLING PEOPLE.

My brother who learns and makes nothing [and his wife doesn't work] promised a Dira to his son in law in Yerushalayim - and he has 8 more to go.

People are in HUUUUUGE Chovos.

A.E.

Show Suggestions

Just a few topics that I thought would be interesting:

Uggs Shaatnez Debate

What to learn after kollel? Should you still be learning Biyun the way you did in yeshiva?

Pesach hotels in Hashkafa? Is this a Torah approach to our Yomim Tovim?

Copepods in NYC water? Are there multiple opinions on this?

Pictures of women in Frum magazines, is this the proper approach?

Lev Tahor, should we be smearing this group? What separates a cult from a group with a strong leader?

Also, can we have more shows with Rabbi Bleich? He is very enjoyable to listen to.

Thanks for all you hard work!

Abie Husney